

Παλιός του Άνω Καλαμά

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ 8ος ♦ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1997 ♦ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 101-103 ♦ Εκδότης: Ομοσπονδία Άνω Καλαμά Τ.Θ. 3019, Τ.Κ. 10210 ΑΘΗΝΑ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΜΑΣ

Έγινε με επιτυχία η Γενική Συνέλευση της ΟΑΚ την Κυριακή στις 7 Δεκέμβρη. Είχε παλμό, είχε ενδιαφέρον και πάνω απ' όλα θίχτηκαν θέματα που ανέβασαν το κύρος της και επεξεργάστηκαν από το σώμα με πατριωτισμό και αγάπη για τα χωριά μας και την Ομοσπονδία μας.

Το παρόν και το μέλλον συναντήθηκαν με το σήμα στην αίθουσα του Βασιλόπουλου και χάραξαν πιο σίγουρα τους νέους στόχους της ΟΑΚ, μερικοί από τους οποίους πρέπει να είναι άμεσοι, όπως η ονομασία επικείμενου Δήμου της περιοχής ως «Δήμος Άνω Καλαμά», πράγμα που αποτελεί τροχοπέδη και εμπλοκή κατά τινα τρόπο στους σκοπούς και τις ιδέες της Ομοσπονδίας.

Τόσο το απερχόμενο συμβούλιο όσο και το νέο έκαναν και θα κάνουν παρεμβάσεις προς κάθε κατεύθυνση για την επίλυση αυτού του προβλήματος.

Μετά την ψήφιση του απολογισμού - Οικονομικού και μη - από το σώμα της ΓΣ, αναφέρθηκε το θέμα της εφημερίδας, τόσο από την υπεύθυνη ύλης κ. Βασιλική Ψυχογιού, όσο και από άλλα μέ-

λη του ΔΣ και της ΓΣ. Κοινή ήταν η διαπίστωση ότι πρέπει να προσεχθεί ακόμα περισσότερο η εφημερίδα, η οποία ως τώρα είχε καλή πορεία, αλλά θα πρέπει να δοθεί κάτι ακόμη περισσότερο.

Η ένταση μερικές φορές ανέβηκε στο κατακόρυφο, πλην όμως, τα πάντα κατέληξαν ήρεμα, ομαλά και πατριωτικά, όπως άλλωστε έπρεπε. Ευχόμαστε στο μέλλον οι ΓΣ να είναι ακόμα πιο μεστές, ιδιαίτερα σε αντιπροσώπους.

Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΣ

Μιχάλης Μιχόπουλος πρόεδρος, **Παναγιώτης Μπουρατζής** α' αντιπρόεδρος, **Μάνθος Κοντονίκας** (Ζίτσα) β' αντιπρόεδρος, **Ελένη Ψυχογιού** (Βασιλόπουλο) γενικός γραμματέας, **Κατερίνα Μπάτσου** (Κάτω Ραβένια) ειδικός γραμματέας, **Νίκος Νάσης** (Κουκλιό) ταμίας, **Φώτης Οικονόμου** (Ιερομνήμη) βοηθός ταμίας, **Καλυψώ Κατζιλιέρη** (Κουκλιό) έφορος δημοσίων σχέσεων, **Όλγα Γκοβίλα** (Παρακάλαμος) έφορος πολιτιστικών και χορευτικού, **Διονύσης Ζηκόπουλος** (Μαζαράκι) βοηθός εφόρου πολιτιστικών, **Μιχάλης Τσιμογιάννης** (Ρεπετίστη) υπεύθυνος συντονισμού δράσης αδελφοτήτων.

Το ΔΣ της Ομοσπονδίας εύχεται σε όλους τους Ανωκαλαμίτες Καλή Χρονιά, με υγεία και ευτυχία.

Η νέα χρονιά σας βρει τον Άνω Καλαμά ένα βήμα μπροστά στην προώθηση της λύσης των προβλημάτων του και τους φορείς του πιο δυνατούς και αποτελεσματικούς.

ΘΥΑΜΙΑ '97

Ομιλία του ιστορικού κ. Παναγιώτη Τζιόβα

Κυρίες και κύριοι,

Προτού ν' αρχίσω την ομιλία μου, είμαι υποχρεωμένος να δηλώσω ότι το αντικείμενό της, το έχει σχεδόν εξαντλήσει, από ιστορικής πλευράς, η έγκυρη ελληνική και ξένη βιβλιογραφία και γι' αυτό και μόνο το λόγο θ' αρκεστώ σε γενικές και μόνο αναφορές και θα επιδιώξω μια ειδικότερη παρουσίαση των πιο πρόσφατων δημοσιευμάτων, που αφορούν τα μοναστήρια και τα ασκητήρια της περιοχής του Άνω Καλαμά.

Σε γενικές γραμμές έχει ιστορικά αποδειχθεί ότι η μοναχική ζωή βράδισε από την Ανατολή προς τη Δύση και επεκτάθηκε σ' όλες τις τότε επαρχίες της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Ιδιαίτερα του 5ου αιώνα είχε οργανωθεί απόλυτα στη Δυτική Ήπειρο, με αποτέλεσμα ν' αναπτυχθεί προοδευτικά το ιδιοκτησιακό καθεστώς των μοναστηριών και να φθάσει στην ακμή του από τις αρχές του 7ου αιώνα. Έτσι, με την υποταγή της Παλαιστίνης και της Αιγύπτου από τους Άραβες πολλοί μοναχοί βρήκαν καταφύγιο στις ενδότερες επαρχίες της αυτοκρατορίας και γέμισαν τα παλιά μοναστήρια και ταυτόχρονα δημιούργησαν και νέα.

ΥΓ. Με αυτά τα δεδομένα δε θα πρέπει να μας παραξενεύ-

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΣΕ)

Προς τα σωματεία - μέλη της ΠΣΕ και φορείς Ηπείρου

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Εντονα διαμαρτύρεται η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος, εκφράζοντας την αγανάκτηση και την οργή των εκατοντάδων χιλιάδων Απόδημων Ηπειρωτών για την κατάφορη αδικία εις βάρος τους και τον εμπαιγμό που υφίσταται για άλλη μια φορά από την Πολιτεία. Συγκεκριμένα αναφερόμαστε στο οικοπέδο το οποίο παραχωρήθηκε πέρσι στην ΠΣΕ για την ανέγερση της «ΣΤΕΓΗΣ ΤΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΗ» με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - τότε κ. Αλέξανδρου Παπαδόπουλου, Γεωργίας κ. Στέφανου Τζουμάκα και Εθνικής Οικονομίας κ. Γιάννου Παπαντωνίου. Στο οικοπέδο αυτό θα ανεγερθεί «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» το οποίο προορίζεται να αποτελέσει κιβωτό διάσωσης της πλούσιας πολιτισμικής μας παρακαταθήκης αλλά και φάρο πνευματικής ακτινοβολίας σε εθνικό και ευρύτερα επίπεδο.

Μετά από χρονοβόρες και γραφειοκρατικές διατυπώσεις και διαδικασίες, το ζήτημα κατέληξε προς κατοχύρωση και τυπικά του οικοπέδου στην ΠΣΕ και επιτέλους οι Ηπειρώτες ένοιωσαν να δικαιώνεται έστω και στο ελάχιστο ένα δίκαιο αίτημα εξήντα χρόνων.

Σήμερα όμως μετά από ένα χρόνο από την απόφαση αυτή, η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου επανέρχεται στο ζήτημα αυτό, το οποίο ουσιαστικά και τυπικά εθεωρείτο λήξαν και θέτει επί πλέον όρους και αξιώσεις, πέρα και έξω από την απόφαση προς τους οποίους κατ' ουδέναν τρόπο είναι δυνατόν να ανταποκριθεί ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο όπως η ΠΣΕ.

Το απαράδεκτο ποσό των 50.000.000 δραχμών το οποίο ζητείται για την πραχώρηση του οικοπέδου, αλλά και οι προϋποθέσεις αποπεράτωσης του κτιρίου εντός πενταετίας (τη στιγμή που σήμερα δεν υπάρχουν ούτε οι όροι δόμησης) χωρίς μάλιστα δυνατότητα εκμετάλλευσής του ούτε για αυτοσυντήρηση, καθιστούν στην πράξη αυτή την προσφορά δώρο άδωρο και μάλιστα υπό την πιθανότητα της ανάκλησης της απόφασης.

Ας σημειωθεί ότι, απ' όσο είναι γνωστό, είναι η πρώτη φορά που η Κ.Ε.Δ. παρεμβαίνει θέτοντας στυγνούς και αποικιοκρατικούς όρους.

Η ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ και όλοι οι Απόδημοι Ηπειρώτες δικαίως έχουν εξοργιστεί από αυτήν την απαράδεκτη προκλητική και ιταμή από την Πολιτεία μεταχείριση, η οποία αν συνεχιστεί θα έχουμε κάθε δικαίωμα να πιστεύουμε πως η τότε απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Εθνικής Οικονομίας που έτυχε πανηγυρικής αποδοχής, δεν υπήρξε παρά ένα πυροτέχνημα εντυπώσεων, χωρίς ουσιαστική ανταπόκριση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αναμένουμε με ενδιαφέρον τη δική σας αντίδραση προς το Υπουργείο Οικονομικών (Υπουργός κ. Δρυς, τηλ. 3240540, 3249567 FAX 3238657) στο οποίο υπάγεται η ΚΕΔ, με οποιοδήποτε τρόπο κρίνεται πρόσφορο (τηλεγράφημα, παραστάσεις, κλπ.) με την ελπίδα ότι θα συμβάλλετε στην ανατροπή της αυθαίρετης και άδικης μεταχείρισης, για άλλη μια φορά των Ηπειρωτών από την Πολιτεία.

Για το Δ.Σ. της ΠΣΕ

Ο Πρόεδρος
Κώστας Αλεξίου

Ο Γεν. Γραμματέας
Σωτήρης Κολιούσης

ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΑΘΗΝΑΪΚΑ - ΚΟΙΝΑ - ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ

1. Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά, ψιλή μου δεντρολιβανιά κι αρχή, κι αρχή καλός μας χρόνος, Εκκλησιά, Εκκλησιά με τ' άγιο θρόνος.

2. Αρχή που βγήκε ο Χριστός, Άγιος και πνευματικός, στη γη, στη γη να περπατήσει και να μας, και να μας καλοκαρδίσει.

1. Άγιος Βασίλης έρχεται, άρχοντες τον κατέχετε, από, από την Καισαρεία, συ εισ' αρχό-συ εισ' αρχόντισσα κυρία.

2. Βαστά εικόνα και χαρτί, ζαχαροκάντιο ζυμωτή, χαρτί, χαρτί και καλαμάρι, δες κι εμέ, δες κι εμέ το παλληκάρι.

1. Το καλαμάρι έγραφε, τη μοίρα μου την έλεγε και το, και το χαρτί ομίλει, άσπρε μου, άσπρε μου χρυσέ μου ήλιε.

2. Βασίλη πόθεν έρχεσαι και δε μας καταδέχεσαι; και πό-και πόθεν κατεβαίνεις και δε μας, και δε μας συναπανταίνεις;

1. Κάτσε να φας, κάτσε να πεις! Κάτσε τον πόνο σου να 'πεις, Κάτσε, κάτσε να τραγουδήσεις και να μας, και να μας καλοκαρδίσεις.

2. Βασίλη ξέρεις γράμματα, γράμματα και σπουδάγματα; πες μας, πες μας την αλφαβήτα νάχεις το, νάχεις το Θεό βοήθεια.

1. Εμείς που τραγουδήσαμε και σας εκαλαντίσαμε τούτο, τούτο σας λέμε μόνου, καλά να, καλά να 'στε και του χρόνου! (δics) Χρόνια πολλά!

Διαβάστε
ακόμη

ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΠΡΑΝΤΖΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΙΑΣ
ΣΕΛ.2

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ
ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ
ΣΕΛ. 3

ΣΤΕΚΙ ΛΟΓΟΥ - ΤΕΧΝΗΣ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
ΣΕΛ. 4

ΑΝΟΙΧΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΜΕ
ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ
ΣΕΛ. 7

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ
ΣΤΑ ΘΥΑΜΙΑ 97
ΣΕΛ. 8

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 8

ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ

ΣΤΕΚΙ ΛΟΓΟΥ - ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Α. "ΑΦΙΕΡΩΜΑ : 25 χρόνια με τον Παλμό"

Το ΣΤΕΚΙ ΛΟΓΟΥ - ΤΕΧΝΗΣ & ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ της Αδελφότητας Βασιλοπουλιτών που είναι υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Άνω Καλαμά της Δευτέρας 1 Δεκεμβρίου 1997 και ώρα 7 μ.μ. στην αίθουσα της Αδελφότητας Βασιλοπουλιτών, Κολωνού 48 2ος όροφος Αθήνα, πραγματοποιήσε μια ακόμη εκδήλωση με θέμα:

"Αφιέρωμα στα 25 χρόνια του Παλμού".

Ήταν μια εκδήλωση αναφοράς μέσα από την πορεία των εφημερίδων και των τριών Παλμών, μια αναδρομή στο χώρο και στο χρόνο από τους πρωτεργάτες αυτών.

Η εκδήλωση άρχισε με χαιρετισμό του Παναγιώτη Μπουρατζή (υπεύθυνος του Στεκιού) που καλωσόριζε τους παρισταμένους. Εν συνεχεία απηύθυναν σύντομο χαιρετισμό ο Χρήστος Μωραϊτης, πρόεδρος της Αδελφότητας Βασιλοπουλιτών ο Μιχάλης Μιχόπουλος, Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Άνω Καλαμά και η Νί-

κη Γκουντουβά μέλος του Δ.Σ. της Πανεπιστημιακής και Γ. Γραμματέας της Ομοσπονδίας Κόνιτσας. Ο Λευτέρης Τζόκας λογοτέχνης - ποιητής και συγγραφέας που είχε τη ροή του προγράμματος, άνοιξε ουσιαστικά την εκδήλωση με μια σύντομη αναφορά στον τοπικό τύπο "Η Προσφορά του στην κοινωνία".

Αμέσως μετά πήραν το λόγο οι κύριοι ομιλητές της εκδήλωσης που ήταν:

Ο Βαγγέλης Ι. Μάνος πρωτομάστορας της εφημερίδας Παλιός της Αετόπετρας (1972 - 1984) ο οποίος αναφέρθηκε σ' αυτή και στο ιστορικό της έκδοσής της.

Ο Παναγιώτης Δ. Μπουρατζής ένας από τους πρωτεργάτες της έκδοσης της εφημερίδας Παλιός του Κασσιδιάρη (1986-1989) ο οποίος αναφέρθηκε σ' αυτή στο ιστορικό έκδοσής της και μεταφορά αυτής στην Ομοσπονδία Άνω Καλαμά.

Ο Νίκος Κακαϊδής και αυτοί ένας από τους πρωτεργάτες του Παλμού του Κασσιδιάρη, ο οποίος αναφέρθηκε στον Παλιό Άνω Καλαμά (1990-1997) σαν ενεργό μέλος του Δ.Σ. της ομώνυμης Ομοσπονδίας.

Όλοι τους τόνισαν πως η θαυμάσια πορεία της εφη-

μερίδας που άντεξε στο χρόνο και καθιερώθηκε στο χώρο μας ήταν γιατί υπήρξε συλλογική δουλειά και πνεύμα συνεργασίας αγάπης και πάθος προς αυτή. Γιατί υπήρξε σοβαρότητα, υπευθυνότητα και συνέπεια. Γιατί υπήρξε διάθεση προσφοράς προς τον τόπο μας και αναγνώστες αυτής.

Ακόμη γιατί μέσα από τις σελίδες της αναδείχθηκαν διάφορα σοβάρια προβλήματα και θέματα της περιοχής μας. Γιατί προβλήθηκαν η παράδοση και η ακούστηκαν πολλές σκέψεις, απόψεις προβλήματα και προτάσεις των αναγνωστών της. Γιατί υπήρξε ενημέρωση και επικοινωνία και συνέβαλε με τον τρόπο της στην όποια ανάπτυξη της περιοχής.

Επίσης τόνισαν πως η εφημερίδα πρέπει να συνεχίσει την έκδοσή της γιατί είναι η φωνή της περιοχής και της Ομοσπονδίας μας και είναι χρέος όλων των Ανωκαλαμιτών να τη στηρίζουν με τη συνδρομή τους, και τη συνεργασία τους.

Η Άννα Μπουρατζή - Θώδα, ποιήτρια και ζωγράφος διάβασε κείμενα που αφησαν εποχή, συζητήθηκαν αναδημοσιεύθηκαν και μεταδωθηκαν από το ραδιό-

ρη Ζωγράφου, τον Παναγιώτη Ι. Μάνο εκλεκτό συνεργάτη και των τριών εκδόσεων της εφημερίδας, το Χρήστος Τσάλη συνεργάτη του Παλμού Άνω Καλαμά κ.λπ.

Στην αίθουσα υπήρχαν αναρτημένα πολλά φύλλα εκδόσεων και των τριών εφημερίδων του Παλμού. Μετά το τέλος της εκδήλωσης οι παρισταμένοι ξε-

φωνο. Στάθηκε στα πρώτα φύλλα του Παλμού της Αετόπετρας και στον πρωτομάστορα της εφημερίδας Βαγγέλη Ι. Μάνο αλλά και τόνισε τη σημασία και την μεγάλη προσφορά των Παλμών στην περιοχή του Κασσιδιάρη Άνω Καλαμά. Μετά το τέλος της παρουσίασης του Παλμού, ακολούθησε συζήτηση με τοποθετήσεις, εμφανίσεις διακίνησης, της εφημερίδας από τον Πέτρο Μπιτσόπουλο, Παναγιώτη Μάνο κ.ά.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν πολλοί συμπατριώτες και φίλοι του Στεκιού. Μεταξύ αυτών διακρίναμε από την Πανεπιστημιακή Νίκη Γκουντουβά, από την Ομοσπονδία Άνω Καλαμά τον πρόεδρο της Μιχάλη Μιχόπουλο και

τα μέλη του Δ.Σ. Ελένη Ψυχολογίου Κώστα Γιαννάκο. Τους Προέδρους των Αδελφοτήτων, Ιερομνήμη Φ. Οικονόμου, Κουκλίων Παν. Ματθήρη, Δεσποτικού Μαρ. Δρακόπουλο, Αετόπετρας Παν. Βάτσο, Μαζαρακί Ν. Στυλιανό, Δρυμάδων - Παγωνίου Σάσα Τριανταφυλλίδη. Επίσης μέλη του Δ.Σ. των Αδελφοτήτων Δαφνίου Ε. Παππά, Α. Βρανά, Κ. Ραβένια, Τον. Παππά, τ.ως πρόεδροι των Αδελφοτήτων, Λιθινού Πετ. Μπιτσόπουλος, Σιταριάς Αντ. Παπαϊωάννου, και αντιπρόεδρος της Πανεπιστημιακής Χατζηγιάννης. Επίσης διακρίναμε τον Σπύρο Μαντά εκπαιδευτικό, ερευνητή, γνωστό στον Ηπειρωτικό χώρο από τις ομιλίες και εκδόσεις του "Ηπειρωτικά Γεφύρια", τη Βασιλική Μπου-

ρατζή.

Αυτή η εκδήλωση ήταν ένα μικρό αφιέρωμα, μια μικρή ανασκόπηση στη μεγάλη προσφορά της εφημερίδας ΠΑΛΜΟΣ στην περιοχή μας και στον Ηπειρωτικό χώρο γενικότερα. Γιατί σαν Ανωκαλαμίτες είχαμε χρέος να παρουσιάσουμε και να αναδείξουμε το τεράστιο έργο της μέσας σ' αυτά τα 25 χρόνια ενημέρωσης και επικοινωνίας από ανθρώπους που πίστεψαν στην συλλογική δουλειά και τους διακίνησαν νέπεια υπευθυνότητα, πάθος και αγάπη γιαυτό που έκαναν.

Παν. Μπουρατζή

τες και φίλοι του στεκιού. Μεταξύ άλλων διακρίναμε εκπαιδευτικούς της Πανεπιστημιακής, προέδρους και μέλη Δ.Σ. Συμβουλίων διαφόρων Αδελφοτήτων καθώς και ανθρώπους της τέχνης και των γραμμάτων.

Όπως πάντα υπήρχε μπροστά μας εδωσματοποφρονίσαν γιατά φίλες και φίλοι του Στεκιού και φυσικά υπήλκταν οι παρισταμένοι με τη λήξη της εκδήλωσης.

Με την εκδήλωση αυτή, που

ήταν η τελευταία για το 1997 έκλεισε ο κύκλος της χρονιάς και ανοίγει ένας άλλος, αυτός του 1998. Το Στέκι Λόγου Τέχνης και Παράδοσης ελπίζει να συνεχίσει με το ίδιο πάθος και συνέπεια τη δημοσυργική προσπάθειά του και καλωσώς όλους τους Άνω Καλαμίτες και φίλους Ηπειρωτικούς και μη να συμμετέχουν πλατεία σ' αυτές.

Με την εκδήλωση αυτή, που

ήταν η τελευταία για το 1997 έκλεισε ο κύκλος της χρονιάς και ανοίγει ένας άλλος, αυτός του 1998. Το Στέκι Λόγου Τέχνης και Παράδοσης ελπίζει να συνεχίσει με το ίδιο πάθος και συνέπεια τη δημοσυργική προσπάθειά του και καλωσώς όλους τους Άνω Καλαμίτες και φίλους Ηπειρωτικούς και μη να συμμετέχουν πλατεία σ' αυτές.

Με την εκδήλωση αυτή, που

ήταν η τελευταία για το 1997 έκλεισε ο κύκλος της χρονιάς και ανοίγει ένας άλλος, αυτός του 1998. Το Στέκι Λόγου Τέχνης και Παράδοσης ελπίζει να συνεχίσει με το ίδιο πάθος και συνέπεια τη δημοσυργική προσπάθειά του και καλωσώς όλους τους Άνω Καλαμίτες και φίλους Ηπειρωτικούς και μη να συμμετέχουν πλατεία σ' αυτές.

Με την εκδήλωση αυτή, που

ήταν η τελευταία για το 1997 έκλεισε ο κύκλος της χρονιάς και ανοίγει ένας άλλος, αυτός του 1998. Το Στέκι Λόγου Τέχνης και Παράδοσης ελπίζει να συνεχίσει με το ίδιο πάθος και συνέπεια τη δημοσυργική προσπάθειά του και καλωσώς όλους τους Άνω Καλαμίτες και φίλους Ηπειρωτικούς και μη να συμμετέχουν πλατεία σ' αυτές.

Παν. Μπουρατζή

ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ

ΣΤΕΚΙ ΛΟΓΟΥ - ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΙΩΤΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 1998

Κάθε πρώτη Δευτέρα του μήνα και ώρα 7μ.μ. το Στέκι πραγματοποιεί διάφορες εκδηλώσεις στην αίθουσα της Αδελφότητας Βασιλοπουλιτών (Κολωνού 48 Αθήνα - 2ος όροφος τηλ.: 922347

1. ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

"Αναφορά στο τρίπτυχο Πέτρα - Ξύλο - Ζυμάρ"

2. ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ

"Η προσφορά της γυναίκας στην κοινωνία"

3. ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ

"Η Παράκληση - Ηθική - Κρίση αξιών και θεσμών"

4. ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

α) Αναφορά στα Πασχαλινά ήθη και έθιμα της Ηπείρου

5. ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΜΑΪΟΥ

"Αφιέρωμα στον Άγιο Αλέξανδρο Σικελιανό"

6. ΔΕΥΤΕΡΑ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ

Παρουσίαση Λευκώματος και Ιστορίας των Αδελφοτήτων - Κοινοτήτων

7. ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

"Αφιέρωμα στο Χρήστο Χριστοβασιλεί"

8. ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

"Παρουσίαση ΔΟΛΙΑΝΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ"

9. ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

"Αγοραφίες και Αγοραφίλοι της Ηπείρου"

10. ΔΕΥΤΕΡΑ 7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ"

α) Βραβεύσεις και έκθεση έργων του Γ' διαγωνισμού ζωγραφικής του Στεκιού

β) Παρουσίαση βιβλίων εκδόσεων 1998 Ηπειρωτικών συγγραφέων

ΠΡΟΣΟΧΗ : α) Τους καλοκαιρινούς μήνες Ιούλιο

Αύγουστο - Σεπτέμβριο δεν θα λειτουργήσει το Στέκι.

Ο β) διαγωνισμός Στεκιού θα γίνει σε κάποιο από τα χωριά της Ομοσπονδίας Άνω Καλαμά στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων αυτής

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ 1998.

γ) Τυχόν διαφοροποίηση του προγράμματος είναι

αναγκαστικά προβλεπόμενα των κυρίων ομιλητών.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΚΥΡΙΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ: Επώνυμοι και καταξιωμένοι

συμπatriώτες μας των τεχνών και των γραμμάτων

και αξιόλογα μέλη Αδελφοτήτων - Κοινοτήτων -

Ομοσπονδιών και άλλων φορέων της Ηπείρου και του Ελληνισμού.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ:

ΑΝΝΑ ΜΠΟΥΡΑΤΖΗ - ΘΩΔΑ: Ποιήτρια - ζωγράφος

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΤΖΟΚΑΣ: Συγγραφέας - δημ/φος

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΠΟΥΡΗ: Καθηγήτρια - ζωγράφος

ΗΡΩ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ: Ποιήτρια - καλλιτέχνης

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΜΙΧΑΗΛ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ: Καθηγητής - μουσικός

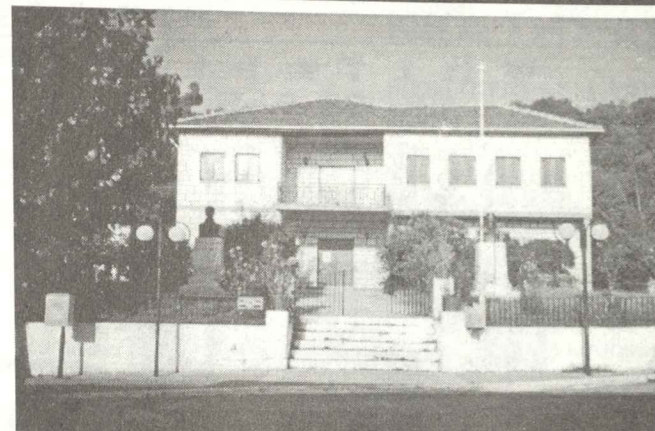
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΟΥΛΙΑΣ (ΓΕΩΡΓΟΥΤΣΟΣ): Δι-

δακτορικός επιμελητής - μουσικός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΤΕΚΙΟΥ:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΠΟΥΡΑΤΖΗΣ τηλ.: 9706241 -

8945099

Βιβλιοθήκη - Κοινοτικό γραφείο Ζίτσας.

Ξενώνας Ζίτσας.

Καλοκαίρι '95, παραδοσιακός γάμος στη Ζίτσα.

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

Χρόνια Πολλά - Καλή Χρονιά προς όλη την Ανωκαλαμική Κοινωνία προς τους φίλους αναγνώστες του Παλμού προς κάθε δημιουργική γωνιά της επαρχίας.

Σε όλους εσάς που χρόνια μας στηρίζετε με το ενδιαφέρον και τη συνδρομή σας σας ευχόμαστε από τα βάθη της ψυχής οικογενειακή θalπυρρή και ατομική εξύψωση.

Χρόνια Πολλά - Καλή Χρονιά για όλα τα πλάσματα του κόσμου να νιώσουν την αγάπη, τη χαρά να βρουν τον δρόμο τους και να προκόψουν.

Η Ειρήνη να κυριαρχήσει πάνω στη γη να εδραιωθεί, να γίνει Βασίλισσα με στέμμα να θωρακιστεί η κοινωνία μας από τα δεινά ο ήλιος να μας ζεσταίνει κάθε μέρα.

Αφουγκραστείτε την αγωνία και τον παλμό της χώρας, της περιοχής, της κοινωνίας δομάστε τους φόβους και τους δισταγμούς να πορευτούμε προς νέους δρόμους δημιουργίας.

Χρόνια Πολλά - Καλή Χρονιά όλα κατ' ευχή να πάνε εφτός να πραγματοποιηθούν τα όνειρα, οι στόχοι γενικά να εξοδιστούν ο κόσμος, το κοινωνικό μας δένδρο.

Κι εσείς συμπatriώτες μην ξεχνάτε αυτές τις καταβολές του Ηπειρωτισμού είναι το φάρμακο που θα τονώσει τη χωριά μας ελπιδοφόρο μέγνυμα του δύσκολου καιρού.

Χρόνια Πολλά - Καλή Χρονιά ο Παλιός, πάντα θάνα κοντά σας θα σας κρατά ενημέρωση με θέματα Ηπειρωτικά όμως ζητά τη συνεργασία τη δικιά σας.

Η ενημέρωση απαραίτητη σήμερα όσο ποτέ μας μεταφέρει την αγωνία των χωριών μας προβάλει παραδόσεις, προβλήματα του χώρου μας και η φωνή τη δυναμίζει συν τα χρόνια.

Κι αν έκανε κάποια κοιλιά στο διάβα του μην τον αποπαίρνετε, μην τον κακολογάτε θα ξαναβρεί τον δρόμο του και τον ρυθμό σίγουρο νάστε, μην φοβάστε.

Ενας από τους μεγαλύτερους πατριώτες στο χώρο της Ηπείρου και ειδικότερα στην περιοχή του Άνω Καλαμά, είναι αναμφισβήτητο ο κ. Αθανάσιος Βαδόκας. Αγαπώντας την ιδιαίτερη πατρίδα του Ζίτσα, με προσωπικά του έξοδα κατασκεύασε τόσο τη Βιβλιοθήκη, όσο και τον περίφημο ξενώνα, που βλέπουμε στις φωτογραφίες.

Οπωσδήποτε είναι ένα σημαντικό κίνητρο για την τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής. Πιστεύουμε παράλληλα και ευχόμαστε σύντομα και κάθε χωριό της περιοχής μας να αποκτήσει δικό του ξενώνα. Είναι άλλωστε κοινό μυστικό ότι η φυσική ομορφιά των χωριών μας δεν έχει εκμηδυνήσει μόνο από τους κυνηγούς, αλλά και από τους επισκέπτες - ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες - που θα ήθελαν να ζήσουν κάποιες μέρες στα χωριά της περιοχής μας, μην βρίσκοντας όμως ξενώνας αναγκάζονται να επιστρέψουν στα Πάρινα.

Χρόνια Πολλά - Καλή Χρονιά οι ευχές ελπίζουμε εφέτος να πιάσουν τόπο να νιώσετε τη θalπυρρή της ευτυχίας, της χαράς και το χαμόγελο ν' απλωθεί σ' όλο τον κόσμο.

Να δούμε τον τόπο μας σε ανοδική τροχιά να δυναμώσουν τα έρμηνα χωριά μας το δένδρο του Ηπειρωτισμού ν' απλώνεται πλατιά αξίες, ιδανικά να μπούνε πάλι στην καρδιά μας.

Ο Βασιλοπουλιώτης

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΖΑΡΑΚΙΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΞΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ

Καλείσθε στις 28 Φεβρουαρίου ημέρα Σάββατο και ώρα 6.30 μ.μ. στην ομιλία του Δημάρχου Κηφισιάς Δικηγόρου κ. ΤΑΣΟΥΛΑ ΚΩΣΤΑ με θέμα: "ΤΑ ΠΡΑΜΕ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ 85 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ".

Η εκδήλωση θα γίνει στο κέντρο Ρουμελιωτών, οδός Σίνα και Δαφνομήλη γωνία.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ώρα έναρξης 7 ακριβώς - Χοροί και τραγούδια της Ηπείρου - Ομιλία - Ποίηση.

Στο φουαγιέ λειτουργεί βιβλιοπαρουσίαση των εκδόσεων "ΔΩΔΩΝΗ".

Στη λήξη του προγράμματος ακολουθεί δεξίωση με Ηπειρωτικές γεύσεις και ποτά δωρεάν.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟ

Ο Πρόεδρος Στυλιανός Νικόλαος

ΝΕΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΔΕΣΠΟΤΙΚΟΥ

Στις 11 Γενάρη έκοψε την πύλα της η Αδελφότητα Δεσποτικού, στην αίθουσα της Πανεπιστημιακής. Ήταν μέλεια τόσο πολλός ο κόσμος που η μεγάλη αίθουσα αποδείχθηκε μικρή. Παρόντες πολλοί επιστήμιοι, όπως ο πρόεδρος της Κοινότητας, εκπρόσωποι της Πανεπιστημιακής, της Ομοσπονδίας Άνω Καλαμά, των Αδελφοτήτων Δαφνίου και Μαζαρακίου, καθώς και η πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του Ηπειρωτικού Συνδέσμου Πελαίας.

Μοιράστηκαν πολλά δώρα στα παιδιά κάθε ηλικίας, ενώ ακούστηκαν τραγούδια από τον Μιχάλη Μιχόπουλο και τον Γιώργο Παγαυλία (Γεωργούτσος) συνεπικουρούμενοι από τους Χρήστο Κολομβούνη και Σπύρο Τσιότσα. Το χορό των τραγουδιών έκλεισε η Ελένη Τσιούνη που τραγούδησε τραγούδια αναφερόμενα στο Δεσποτικό και στις ομορφιές του.

Η Αδελφότητα διοργανώνει εκδρομή για τις επόμενες και την καθεύδευτα στο χωριό. Όσοι ενδιαφέρονται να επικοινωνήσουν με τον πρόεδρο της Αδελφότητας κ. Μανίνο στ 6528488.

Ως τότε Χρόνια Πολλά σε όλους τους χωριανούς, Ανωκαλαμίτες και φίλους.

M.M.

Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΘΑ ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ

ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ Η ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΗΣ

Ομιλία του ιστορικού κ. Παναγιώτη Τζιόβα Συνέχεια από σελ. 1

ει το γεγονός, ότι σε μία και μόνο γεωγραφική περιοχή, όπως αυτή του Πωγωνίου, υπάρχει ο ικανός αριθμός μοναστηριών και περιορισμένος αριθμός ασκηταριών...

Το πρώτο, σε σπουδαιότητα μοναστήρι της περιοχής του Άνω Καλαμά, είναι αυτό της Βελλάς που ιδρύθηκε τον 11ο αιώνα και είναι αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου και όχι στη γέννησή της, όπως λανθασμένα γράφουν ο Αραβαντινός, ο Κοκκίνης και ο Οικονόμου. Το σημερινό μοναστήρι, σύμφωνα με επιγραφή που υπάρχει πάνω από τη Δυτική πόρτα του καθολικού χτίστηκε το 1745 με δαπάνες του τότε Ηγουμένου του Διονυσίου και ιστορήθηκε από τους αγιογράφους Κων/νο, Αναστάσιο και Ιωάννη. Το μοναστήρι επειδή ήταν χτισμένο σιμά στη μεσαιωνική πόλη Βιλλά, απ' την οποία πήρε τ' όνομά του, χρησιμοποιήθηκε μετά την καταστροφή της ως έδρα της ομώνυμης Επισκοπής, μέχρι το 1713, που μεταφέρθηκε στην Κόνιτσα. Το 1863, επί μητροπολίτη Ιωαννίνων Σωφρονίου γίνεται Σταυροπηγιάδιο, αλλά το 1885 επειδή είχαν κατασχεθεί τα κτήματά του στη Ρουμανία και είχε δημιουργήσει πολλά χρέη ξανάγινε ενοριακό. Ο Λαμπρίδης ωστόσο έχει διαφορετική άποψη και υποστηρίζει ότι αυτό είχε διαλυθεί από το 1817 και από τότε τα έσοδά του, που έφταναν τα 40.000 γρόσια το χρόνο, τα μοίραζαν ο μητροπολίτης Ιωαννίνων, ο ηγούμενος του μοναστηριού και οι προύχοντες του Ζαγορίου και των Ιωαννίνων. Η κατάσταση αυτή διατηρήθηκε μέχρι το 1911 που ο τότε Μητροπολίτης Βελλάς και Κονίτης Σπυρίδων Βλάχος το ανότισσε με την ίδρυση του γνωστού Ιεροδιδασκαλείου, με την κατασκευή νέων κτιρίων και την επισκευή των παλαιών. Το Ιεροδιδασκαλείο της Βελλάς ειδικά διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο σε κρίσιμες για την Ήπειρο εποχές και τροφοδότησε με ιερείς και δασκάλους όλο τον ενιαίο ηπειρωτικό χώρο. Το μοναστήρι, παρά τη ληλασία του το 1948 παραμένει ένα μνημείο της περιοχής, ένας φάρος πνευματικός, άσχετα αν η ιερατική του Σχολή έχει καταργηθεί από το 1989 και η παλαιά του αίγλη έχει σήμερα υποβαθμιστεί. Δυτικά της εισόδου των Δολιανών βρίσκεται η πιο παλιά εκκλησία τους η οποία τιμάει τη μνήμη του Αγίου Δημητρίου και ιδρύθηκε, σύμφωνα με την εντοιχισμένη επιγραφή της, το 1127 μ.Χ. γεγονός το οποίο μας οδηγεί, πιθανότατα, στο συμπέρασμα ότι η εκκλησία αυτή θα έπρεπε να ήταν μετόχι της Βελλάς. Την άποψη αυτή την ενισχύει τόσο το πλησίον της εκκλησίας τοπωνύμιο Μετόχι, όσο και η εξέλιξη της μοναδικής ζωής στην Ήπειρο. Η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου Δολιανών δεν αναφέρεται ως μοναστήρι, τόσο από την ελληνική όσο και από την ξένη βιβλιογραφία, γιατί από τα 1580 μ.Χ. ήταν ενοριακή εκκλησία, η πρώτη των Δολιανών, αφού το Τούρικο φερμάνι που αναγνώρισε ως κοινότητα τα Δολιανά, ρητά πρόβλεπε την ύπαρξη ενορίας δηλ. ενοριακής εκκλησίας.

Η λεπτομερής περιγραφή της από τον Αρχιτέκτονα Βασίλη Ζωγράφο πείθει απόλυτα ότι πρόκειται για μοναστικό κτίσμα, στο哪儿ήθηκε του οποίου λειτουργήσε και το πρώτο σχολείο της κοινότητας Δολιανών. Σήμερα ο Άγιος Δημήτριος είναι ξεκληρίσι και ο περιβόλος του χρησιμοποιείται ως νεκροταφείο του χωριού.

Σε μια μικρή σπηλιά που βρίσκεται στο 450 χλμ. του δρόμου Ιωαννίνων-Κακαβιάς λίγο πριν από τη γέφυρα των Αγίων, υπήρχε κάποτε ένα ασκητήριο, το οποίο ήταν γνωστό στην ευρύτερη περιοχή του Πωγωνίου, από το δημοφιλές δημοτικό τραγούδι αυτής της περιοχής, ο Ντελί-Παπάς. Μ' αυτό το ασκητήριο έχουν κατά καιρούς ασχοληθεί ο Γιάννης Λαμπρίδης, ο οποίος γράφει ότι η σπηλιά-κύκλωμα βρίσκεται 40-50 πόδια πάνω από την επιφάνεια του ποταμού Γορμού,

ο Καραδήμας, ο οποίος περιγράφει γλαφυρά την απογοήτευση των περιοίκων, που με σχολινιά και καλάθια και τριχίες είχαν βαλθεί να το εξερευνήσουν, αλλά αντί για αντικείμενα αξίας βρήκαν μόνο δυο πλίνθες κούπες και διαπίστωσαν (χρη ζωγραφισμένων εικόνων, ο Κατσένης, ο οποίος περιγράφει με κάθε δυνατή λεπτομέρεια τη σκηνή και πιθανολογεί ότι αυτή είχε ιδρυθεί το 8 μ.Χ. αιώνα, και ο Μαντάς, ο οποίος συμφωνώντας με τους παραπάνω προσθέτει ότι στην περιοχή υπήρχε ειδωλολατρικός ναός του οποίου είχε καταστρέψει ο Αιμίλιος Παύλος το 167 π.Χ.

Το ότι η σπηλιά των Αγίων ήταν παλιό ασκητήριο το αποδεικνύει ο παρατηρητικός περιηγητής Ληκ, ο οποίος γράφει ότι το 1809 μ.Χ. δεν υπήρχαν σ' αυτό καλόγεροι και ασκητές και ότι οι αγιογραφίες του ασκηταρίου των Αγίων είναι του 14ου αιώνα. Πρόσφατα ο Κώστας Κωστούλας δημοσίευσε περιγραφή του Παναγιώτη Κυρούση, ανέκδοτη, η οποία γράφτηκε το 1918 και ο οποίος ανάμεσα σ' άλλα περιγράφει την εξερεύνηση του ασκηταριού που επιχείρησε ο Σιγισμούνδος Μινέικος το 1875 με τα παρακάτω λόγια: "Το 1875 διορίσθη ο αρχιμηχανικός Ιωαννίνων Μινέικος, Γάλλος την πατρίδα, όπως δώσει το σχέδιον και ήρχισαν αι εργασίες στη γέφυρα των Αγίων. Εν τω μεταξύ τούτο ο Μενέικος ειδών τας εικόνες εν των Σπηλίων και την θύραν του Μοναστηρίου έοτισσε ξύλινον πύργον διά να εισάγει άνθρωπον εντός του Μοναστηρίου και πληροφορηθεί καλώς τα εν αυτώ, δυστυχώς όμως έφτασε εντός ενός σημείου, είδεν ότι δεν ηδύνατο να φθάσει μέχρι της οπής και εγκατέλειψε αυτό.

Στην κορυφή ενός μικρού δασωμένου λόφου -του Σώσινου- ο οποίος υψώνεται ανάμεσα απ' τα χωριά Άνω και Κάτω Παρακάλαμος βρίσκεται το μοναστήρι του Σκούνου που ιδρύθηκε πριν από τα 1430 μ.Χ. αλλά καταστράφηκε και ανακαινίστηκε το 1598 μ.Χ. από τον Ιωάννη Σιμωτά, όπως απέδειξε ο Λεάνδρος Βρανούσης που απέρριψε τις χρονολογίες τις οποίες υποστήριξαν ο Λαμπρίδης (1592), ο ρουμάνος Βυζαντινολόγος Βέζα (1664), ο γυμνασιάρχης Χρ. Σούλης (1682) και ο καθηγητής Σωτηρίου (1602). Ο ιδρυτής Σιμωτάς, ο μεγαλύτερος της Μολδαβίας, κατάγονταν από την Πογδόριανη και ήταν φίλος του τότε Πατριάρχη Αλεξανδρείας και τοποτηρητής του Οικουμενικού Θρόνου Μελετίου Πηγιά. Εκμεταλλευόμενος αυτή του τη φιλική κατάσταση να εκδοθεί Πατριαρχικό σιγίλιο το οποίο ανακήρυσε το μοναστήρι του Σωσίνου Σταυροπηγιάδιο και το απαλλάσσει από τις επεμβάσεις των τοπικών αρχιερέων. Το πρώτο σιγίλιο (1598) και τα άλλα 7 που είχαν εξαπολυθεί από άλλους πατριάρχες επικυρώθηκαν το 1831 μ.Χ. με το τελευταίο σιγίλιο του τότε Πατριάρχη Κωνσταντίνου του Α'.

Το μοναστήρι διαθέτει μια πλούσια βιβλιοθήκη από την οποία έχουν περισσώσει μόνο μερικά λειτουργικά βιβλία και λίγα μισοκατεστραμμένα έντυπα. Το σπουδαιότερο από τα βιβλία που έχουν περισσωθεί είναι το βιβλίο της προσκομιδής του 17-18ου αιώνα το οποίο γράφει τους δωρητές, τους αφιερωτές και τους ευεργέτες του μοναστηριού και το οποίο ανακάλυψε το 1983 ο Ανδρέας Γκόσκος. Από τα υπόλοιπα χειρόγραφα της βιβλιοθήκης του δεν σώθηκε κανένα. Από την επανίδρυση του το μοναστήρι του Σωσίνου χάρη στα έσοδά του από την κίνησή του περιουσία, αποτελεί αναμφισβήτητο ένα από τα μεγαλύτερα πνευματικά κέντρα της περιοχής του Πωγωνίου και της Ηπείρου γενικότερα για πολλά χρόνια και από το 1685 μ.Χ. αποκτάει διοικητική επιρροή και ξεχωριστή αξία σαν έδρα της εξαρχίας Ιερομερίου και Πογδόριανης. Σύμφωνα

φωνα τέλος με επιγραφή που υπάρχει στο νάρθηκα του ναού ιστορήθηκε, για τελευταία φορά το 1838 μ.Χ. από τους Δολιανίτες Ζωγράφους Δημήτριο και Χριστόδουλο. Σήμερα το άλλοτε ακμαίο μοναστήρι είναι ένα από τα διαλυμένα της Ιεράς Μητροπόλεως Δρυϊνουπόλεως αλλά ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Νότια των Δολιανών και σε απόσταση μισής ώρας απ' αυτά, πάνω σ' ένα μικρό λόφο κατάφυτο με δρυς είναι χτισμένο το μοναστήρι του Ιακώβου, που τιμάει την Κοίμηση της Θεοτόκου. Η προφορική παράδοση, που ακόμη και σήμερα επικρατεί στα Δολιανά τοποθετεί την ίδρυσή του τον 12ο αιώνα από τον ηγούμενο Ιάκωβο από το όνομα του οποίου πήρε και τη δεύτερη ονομασία του και ο οποίος το υπηρέτησε όταν ήταν Επίσκοπος Βελλάς ο Γερμανός. Αντίθετα η γραπτή άποψη του Παπαναστάση Χαρισιάδη τοποθετεί χρονικά την ίδρυσή του την 16η εκατονταετηρίδα. Σε σχετική έκθεσή του προς τον τότε Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως το 1915, την οποία δημοσίευσε στο βιβλίο μου "Τα Δολιανά της Ηπείρου", ανάμεσα σ' άλλα γράφει: "Αλλά της πρώτης οικοδομής το έτος φαίνεται άδελον δυνάμεθα όμως εκ των ονομάτων τοποθεσιών τινών περί την Μονήν, ίδια δε εκ τινός χρονολογίας 1651 μ.Χ. δεικνυομένης επί της εικόνας της οδηγήτριας εν τω προσκυνηταρίω, δυνάμεθα λέγω να συμπεράνωμεν αλανθάτως ότι το ευαγές τούτο καθίδρυμα εκτίσθη προ της 16ης εκατονταετηρίδος".

Μέχρι το 1855 μ.Χ., που ουσιαστικά αρχίζει η παρακμή του, το διοικούσαν οι καλόγεροι αλλά αργότερα πέρασε στην κυριότητα της κοινότητας των Δολιανών. Με την πάροδο του χρόνου είχε αποκτήσει σημαντική περιουσία, όπως χωράφια ποτιστικά και ξερικά σε διάφορες τοποθεσίες, αμπέλια και δάση καθώς και αλευρόμυλο ο οποίος είχε αποτελέσει το μύλο της έριδας με την κοινότητα των Κάτω Ραβενίων στα 1911. Η κτηματική περιουσία του μοναστηριού είχε καταχρησμένη, από το 1865, στο κτηματολόγιο της Μητρόπολης Ιωαννίνων. Τα έσοδα του μοναστηριού διατίθενται για την κάλυψη αναγκών αλλά και για τα εκπαιδευτήρια των Δολιανών, ενώ από το 1800 και μετά λειτουργήσε σ' αυτό το Σχολείο και σχολή αγιογραφίας στην οποία ήταν οι Δολιανίτες ζωγράφοι Δημήτριος και Χριστόδουλος που αγιογράφησαν αργότερα το γειτονικό μοναστήρι του Σωσίνου.

Στα 1918 αρχίζει η μεγάλη διένεξη μεταξύ της εκκλησιαστικής επιτροπής Δολιανών και της Μητρόπολης Βελλάς και του ΟΔΕΠ λίγο αργότερα για όλα τα κτήματα του μοναστηριού. Η όλη διένεξη οδήγησε σε μακροχρόνιες αντεκλήσεις και τελικά σε δίκη, κατά την οποία ο Δολιανίτης επιτροπός του ενοριακού ναού της Γέννησης της Θεοτόκου Δολιανών Μιλτιάδης Τσαντής και ο δικηγόρος Βασ. Τσαντής έδωσαν τη μεγαλύτερη δικαστική μάχη την οποία τον Αύγουστο του 1935 είχαν κερδίσει πανηγυρικά. Σήμερα το μοναστήρι του Ιακώβου είναι ένα από τα ξεκληρία του χωριού, το οποίο ανακαίνισε ο ΣΜΕΚ Δολιανών στα 1969. Τα παλιά του κειμήλια όπως το ολόχρυσό τέμπλο και το Δεσποτικό είχαν μεταφερθεί από τα 1928 στην κεντρική εκκλησία της κοινότητας.

Κυρίες και κύριοι.

Η σύντομη αναφορά μου στα μοναστήρια της περιοχής Άνω Καλαμά έδειξε ότι αυτή η περιοχή έχει ιστορία πολλών χρόνων την οποία οφείλουμε να διαφυλάξουμε σαν κόρη οφθαλμού γιατί νομίζω ότι είναι σε όλους γνωστό ότι έθνος χωρίς ιστορία δεν υπάρχει.

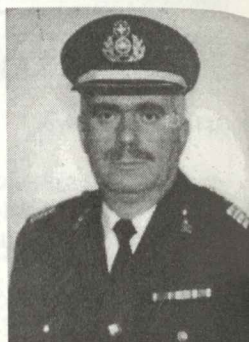
Οι άλλες ομιλίες για την ιστορία της Βυζαντινής μας κληρονομιάς, θα δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο μας.

Η ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΝΩΚΑΛΑΜΙΤΗ

Είναι γνωστό "ανά την υφήλιο" πως με ό,τι καταπιαστούν οι Ηπειρώτες όχι απλά το φέρνουν σε πέρας αλλά τις περισσότερες φορές μεγαλουργούν κιόλας. Απ' τον κανόνα δεν θα μπορούσε βέβαια να ξεφύγει ο Ανωκαλαμίτης (από το Ριάχοβο), Παναγιώτης Μπέσιος (του Αθανασίου).

Κατατάχθηκε πριν από αρκετά χρόνια στο Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος και χάρη στην ενεργητικότητά του, το ήθος και την εκτίμησή του, τρέφουν γι' αυτόν οι συνάδελφοί του, σήμερα υπηρετεί στο Αρχηγείο, σαν Διευθυντής στη νευραλγική Διεύθυνση της Πρωτοπυροσβεστικής.

Πρόσφατα δε δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 241, τεύχος της 20/11/97 η προαγωγή του, "ΚΑΤ' ΕΚΛΟΓΗ" στον βαθμό του Αντιπυράρχου (αντίστοιχος του συνταγματάρχου). Μπράβο Παναγιώτη, μας έβγαλες ασπιοπρόσωπους. Σ ευχόμαστε σύντομα να σε καμαρώσουμε και Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος. Το αξίζεις!!!

ΘΥΑΜΙΑ 97

Δυναμική η γυναικεία παρουσία στα φετινά "Θυμία", με τη συμμετοχή έξι κοινοτήτων στα αθλητικά δρώμενα και πιο συγκεκριμένα στην πετοσφαίριση. Ο αριθμός συμμετοχής μάλιστα, υπέρβησε τους διοργανωτές να χωρίσουν τις ομάδες σε δύο ομίλους:

Α' όμιλος: Ιερομνήμη - Παρακάλαμος - Σιταριά

Β' όμιλος: Βασιλόπουλο - Κουκλιοί - Ριάχοβο

Δεκάδες κορίτσια, λοιπόν, χωρίς καμία προετοιμασία και με νο κίνητρο την ευχαρίστηση που μπορεί να προσφέρει μια τέτοια προσπάθεια, ρίχτηκαν στους αγώνες για να εκπροσωπήσουν χωριά τους, πράγμα που πέτυχαν στο έπακρο. Πέρα όμως από αυτό, δόθηκε η ευκαιρία στα κορίτσια να γνωριστούν καλύτερα μέσα κι αν τους χωρίζε ένα «φίλε» καθώς και η έντονη επιθυμία τη νίκη της δικής τους ομάδας. Αυτή μάλιστα την επιθυμία σμεριζόνταν πολύ περισσότερο οι φιλάθλοι που ακολουθούσαν ομάδες σε κάθε αγώνα και δημιουργούσαν ένα ζεστό και κατάρριπώσεις πολύ «θερμό» κλίμα.

Οι προκριματικοί αγώνες έλαβαν χώρα στα δύο γήπεδα που νέδειξε η κληρώση: του Ριαχόβου και της Σιταριάς. Αυτοί οι αγώνες ανάδειξαν και τις πρώτες ομάδες των δύο ομίλων.

Η περσινή πρωταθλήτρια ομάδα των Κουκλιών δεν μπόρεσε επαναλάβει την επιτυχία της και έμεινε εκτός τελικού, το ίδιο και Βασιλόπουλο, η περσινή δεύτερη νικήτρια της διοργάνωσης. Έτσι, στον τελικό βρέθηκε η ομάδα της Ιερομνήμης, αφού επικράτησε της Σιταριάς και του Παρακάλαμου, ενώ ο άλλος όμιλος ανέδειξε την ομάδα του Ριαχόβου, που συμμετείχε μόλις για δεύτερη φορά στους αγώνες και που κέρδισε το Βασιλόπουλο και τους Κουκλιούς.

Ο τελικός διεξήχθη στο πρόσφατα αναδιαμορφωμένο γήπεδο της Σιταριάς, παρουσία πολύ κόσμου και με την αίσθηση ενός γάλλου αγώνα, ο οποίος απαιτούσε ανάλογο πάθος και ένταση μέσα όσο και έξω από το γήπεδο.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε την άφογη εμφάνιση και μπερφορ των αθλητριών μεταξύ τους και με τους διαιτητές μόνο στον τελικό, αλλά και σε όλους τους αγώνες της προκριματικής φάσης. Κι αυτό γιατί οι αγώνες ήταν περισσότερο πηγή ράς και δημιουργίας, παρά αφορμή για οποιαδήποτε έκφραση φανατισμού. Όσον αφορά τα όποια ευτράπελα σημειώθηκαν, τα μάλλον προήλθαν από την «κερκίδα».

Ο αγώνας ανάμεσα στις δύο ισάξιες ομάδες, χρειάστηκε να στεί σε τρίτο σετ για να αναδείξει νικήτρια ομάδα. Τελικό αποτέλεσμα: Ιερομνήμη - Ριάχοβο: 2 - 1, με τη νικήτρια ομάδα σαφώς νωμένη στις γραμμές και με καλύτερα σερίβ.

Οι δύο παραπάνω ομάδες παραβρέθηκαν στην τελετή λήξης των «Θυμιών» που έγινε στη φετινή διοργανώτρια κοινότητα Δολιανών, προκειμένου να τους απονεμηθούν αναμνηστικά μετάλλια για τη συμμετοχή και την επίδοσή τους.

Ελπίζουμε τον επόμενο χρόνο η συμμετοχή των γυναικών «Θυμία» να είναι μεγαλύτερη και ακόμα πιο δυναμική.

Παρασκευή Λεβεντοπούλου

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗ ΜΑΣ (Από το Δήμο Ηλιούπολης)

λόγους - Αδελφότητες - Νομαρχίες και από την Κύπρο ακόμη με μετάλλια - εύσημες μνείες - επαίνους ευχαριστήρια - συγχαρητήρια κλπ.

Στη συνέχεια του παρέδωσε σε πολυτελέστατη κασετίνα αργυρή πλακέτα που συνοδεύτηκε από τα χειροκροτήματα των εκατοντάδων ακροατών της κατάμεστης αίθουσας.

Συγκινητική η ευχαριστήρια αντιφώνηση του τιμώμενου συμπατριώτη μας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα της εκδήλωσης (επέτειος ανατίναξης γέφυρας Γοργοποταμού) ο τιμώμενος συμπατριώτης μας ανέπτυξε το θέμα

"Εθνική Αντίσταση 1941-1944. Η παιδεία στην Ελεύθερη Ελλάδα" και εντυπωσίασε τα πλήθη με τον ορθό τον αντικειμενικό και γλαφυρό του λόγο.

Την όλη εκδήλωση ετίμησαν με την παρουσία τους βουλευτές, αντιδήμαρχοι, Δημοτικοί σύμβουλοι, πρόεδροι φορέων και συλλόγων, αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης και φυσικά πολλά μέλη του Συλλόγου Ηπειρωτών της πόλης. Από τη γεννέτειρά του Ιερομνήμη παρέστη ο δημοτικός σύμβουλος κ. Γρηγόρης Τσάλλης τ. πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου και Αντι-

δήμαρχος του Δήμου Υμητού, Θερμά συγχαρητήρια στον αξιόλογο και δραστήριο συμπατριώτη μας, τον συγγραφέα και λογοτέχνη δασκαλό Κώστα Ι. Παππά, έναν από τους συνεργάτες των εφημερίδων Παλιός της Αετόπετρας του Κασσιδιάρη και του Άνω Καλαμά που τιμά με τα πεπραγμένα του την γενέτειρά του Ιερομνήμη και γενικότερα την Ήπειρο.

Παναγιώτης Δ. Μπουρατζής

Ο δήμαρχος (δεξιά) Θόδωρος Γεωργιάδης τη στιγμή που παραδίδει στον τιμώμενο Κώστα Ιωάννου Παππά (Ιερομνήμη) το βραβείο της αργυρής πλακέτας.

Από τον πολυπληθή Δήμο Ηλιούπολης - Αττικής στις 24 Νοέμβρη 1997 και στη μεγάλη αίθουσα τελετών "Θεατρικό Εργαστήρι" οργανώθηκε εκδήλωση προς τιμήν του συμπατριώτη μας Ηπειρώτη από την Ιερομνήμη - Ιωαννίνων του συγγραφέα και λογοτέχνη δασκαλού ΚΩΣΤΑ Ι. ΠΑΠΠΑ.

Ο Δήμαρχος της πόλης κ. Θόδωρος Γεωργιάδης προλόγισε και παρουσίασε όχι μόνο το πλούσιο πνευματικό έργο του τιμώμενου (6 βιβλία - 200 κείμενα δημοσιευθέντα σ' εφημερίδες περιοδικά κλπ.) αλλά και τη μεγάλη του Σχολική - εξωσχολική - κοινωνική και πολιτιστική του δραστηριότητα σ' όλη τη διαδρομή της ζωής του για την οποία τιμήθηκε κατά καιρούς από Υπουργείο Παιδείας - Στρατό - Συλ-